

قوناغین ئۆپەراسیۆنین ئەنفال ل کوردستانا عیراقی ل سالا ۱۹۸۸:

زاراقی ئەنفال:

ئەنفال بەرنامە پیلانەکە ژ لایى دامودەزگەهین حکوومەتا بەعسقە ھاتبوو دانان بۆ ژنافرنا بزافا رزگاربخوازا نەتەوھیا کورد و ھەموو شینوارەکی کەلتوووری و ناسنامەیا مللەتی کورد د ماوی ۲۳ شوباتی تا ۶ ی ئەیلولا ۱۹۸۸، کو دفی ماویدا ھەشت قوناغین ھیرشان بومبەبارانکرنا کیمیایی بۆ سەر جھین دیاریکری یین کوردستانی بخوفەدگرت.

ژ روویی زمانیقە: ئەنفال د بنەرەتدا پەیقەکا عەرەبیە، مەبەست پی (زیادە)یە.

ژ پروویی زاراقەییقە: ئەنفال واتایا زیدە دەستکەفت دگەھینیّت، دەستکەفت ژى ئەو مال و سامانە کو ب شەر ژ (کافرین جەنگی) دەیتە وەرگرتن.

واتا ئەنفال ژ پروویی ئایینی ئیسلامیقە، ئەنفال سورەتا ھەشتییە ژ قورئانا پیروز ژ ۷۵ ئایەتان پیکدھیت و د ھەیفە رەمەزانا سالا دوویی کوچیدا و ل دەمی جەنگی بەدری ھاتیە خواری، واتا ئەو مال و سامان و دارایی و ئاژەل و چەک و زەخیرەنە، کو جەنگاوەرین موسلمان د مەیدانا شەپیدا ژ بى باوەر و کافران ب دەستقە دئینن.

حکوومەتا عیراقی دەمی پەیفە ئەنفال بۆ نەھیلانا ھزاران مروفان ب کارئینای وەسا دفی نیشا بدەت کو ئەف مروقە دزیدەبوون(وہکو بەری نوکە مە دیارکری کو ئەنفال ب واتایا زیدەھى دەیت)، دناف خەونین بەعسیاندا ئەفە زیدەھیەک بوون د کۆمەلگەھا نموونەیا بەعس و عیراقا ئومەتا عەرەبیدا. ھەرودەسا عیراقی ھەولەدا ب نافکرنا ئۆپەراسیۆنین جەنگی ب نافین ئیسلامی، مینا ئیرانیان روخسارەکی ئایینی بدەنە ئۆپەراسیۆنین خو دژی دوژمنین خو.

د شەریعەتیدا پەیفە ئەنفال بریتییە ژ وی مال و سامانی د مەیدانا جەنگیدا دەیتە وەرگرتن.

ل دوور پیناسەیا ئەنفالی ھەرنیکی ل دویف شارەزاییا خو ئەف پەیفە پیناسەکریە، یوست ھیلترمان ئیک ژ وان رەوشەنبیرانا د بواری مافی مروفاندا کارکریە بشی شیوہی پیناسە دکەت: "ئەنفال چەندین ئۆپەراسیۆنین لەشکەری بوون کو ژ لایى چەند فەیلەق یان چەند فرقین رژیما بەعسقە ھاتینە ئەنجامدان، فرقین لەشکەری، ھەوالگریا لەشکەری، ئەمن و حزباً بەعس و چەندین یەکەیین دیین تاییبەت، ھەموو پیکقە د فی جینۆسایدیدا بەشدار ببوون".

دهسته لاتداريا عهلى حهسهن ئهله جیدی ل کوردستانی:

بارودۆخین عیراقی د سالیڤ دووماهیكا جهنگی عیراقی - ئیرانی بهرهف خرابیقه چو،
محهمهد حمزه زوبهیدی سهروکی نقیسینگهها ریڅخستنا باکوور بوو حزبا بهعس فهрман پیدا
کو د ماوی شهش مانگاندا کوردستانی کونترول بکهت بهی ههر تیڅچوون و ئالوزی بهردهوام بوو،
لهورا حکوومهتی بریاردا توندوتیژترین کریار دژی کوردان بکاربینت، بو قی مهبهستی
(ئهنجومهنی سهركردایهتی شوڤهش) ل ۲۹ی ئادارا ۱۹۸۷ بریارا ژماره ۱۶۰ دهركر بقی بریار:

عهلى حهسهن ئهله جیدی بوویه بهرپرسی نقیسینگهها ریڅخستنا باکوور، بوویه
دهسته لاتداري رهایی کوردستانی (حاکم کردستان المطلق) و کاری ئیکلایکړنا کوردان پی هاته
سپاردن، کو وی ژى پهمان دا د ماوی دوو سالاندا کوردان بنېر بکهت ئهگهر دهسته لاتهکا تهمام
ههبيت، د ماوی دهسته لاتداريا ویدا (۲۹ ی ئادارا ۱۹۸۷ - ۲۳ ی نیسانا ۱۹۸۹) گهلهك روودان و
کارهسات پهیدابوون کو ئیکهمین جاربوو د میژوويا مروڤایه تییدا روودان مینا: ب کارئینانا
چهکی کیمیایی ب رهنهگکی بهرفرهه لهورا ب عهلى کیمیایی هاته نیاسین بوویه رهمری
جینوسایدی ل کوردستانی.

بقی چهندي ئوپه راسیونین نهنفالی ل ژیر سهركردایهتیا ئهله جیدی و بهشدارییا فهيله قا ۱ و
۵ و ریڅه بهریا گشتی یا ئهمن و ههوالگرییا سوپای و فهوجین چهتهیان د ۸ قوناغاندا دهست
پیکرد ل ۶ دهفهرین جوگرافیین جودا جودا دابهشکر، ئوپه راسیونین نهنفالی دوو ئارمانجین
سهرهکی ههبوون: شکاندنا بهرگرییا پیشمه رگهی و نههیلا نا چ زینده وهران ب تایبهتی مروڤ ل
کوردستانییدا.